

## POSTANOWIENIE

Dnia 31 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Romualda Spyt

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa H. G.

przeciwko U. w G.

o wynagrodzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 31 października 2018 r.,

zażalenia powódki na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 21 lutego 2018 r., sygn. akt III APa [...],

**uchyla zaskarżone postanowienie i pozostawia  
Sądowi Apelacyjnemu w [...] rozstrzygnięcie o kosztach  
postępowania zażaleniowego.**

## UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] postanowieniem z 21 lutego 2018 r. umorzył postępowanie apelacyjne rozpoczęte na skutek apelacji powódki H. G. od wyroku Sądu Okręgowego w G. z 29 września 2016 r. Podstawą umorzenia był art. 182 § 1 k.p.c., gdyż po zawieszeniu postępowania na zgodny wniosek stron na rozprawie 7 lutego 2017 r. na podstawie art. 178 k.p.c., nie został zgłoszony wniosek o podjęcie postępowania. Termin na złożenie wniosku o podjęcie postępowania upłynął 7 lutego 2018 r. Sąd Apelacyjny podał, że wniosek o zawieszenie złożyli profesjonalni pełnomocnicy stron (radcowie prawni). Wniosek podyktowany było koniecznością

oczekiwania na zwrot akt osobowych powódki dołączonych do sprawy zawisłej przed Sądem Najwyższym (sygn. II PK 118/16) oraz koniecznością złożenia regulacji płacowych obowiązujących w latach 90-tych w jednostkach przejętych przez stronę pozwaną. Bezsporne było w ocenie powódki, czemu dała wyraz w apelacji, iż sprawa zakończona prawomocnym wyrokiem, a zaskarżona skargą kasacyjną do Sądu Najwyższego, nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy o wynagrodzenie w niniejszym postępowaniu. Sędzia sprawozdawca podczas rozprawy apelacyjnej zwróciła pełnomocnikom stron uwagę na skutki zawieszenia postępowania na zgodny wniosek stron.

Powódka w zażaleniu zarzuciła naruszenie art. 182 § 1 k.p.c. w związku z art. 178 k.p.c. poprzez przyjęcie, że postanowienie o zawieszeniu postępowania zostało wydane na zgodny wniosek stron, co w związku z upływem roku od daty jego wydania stanowiło przyczynę uzasadniającą umorzenie postępowania apelacyjnego, podczas gdy faktycznie wydanie postanowienia o zawieszeniu nastąpiło z inicjatywy Sądu. W uzasadnieniu podano, że na rozprawie 7 lutego 2017 r. strony złożyły wnioski o zawieszenia postępowania. Jednak złożenie tych wniosków nastąpiło z inicjatywy Sądu, który wskazał, że nie może kontynuować postępowania z uwagi na to, że w aktach sprawy nie ma akt osobowych powódki znajdujących się w Sądzie Najwyższym, oraz regulacji płacowych obowiązujących w latach 90-tych w jednostkach przejętych przez U. w G.. W ocenie powódki były to faktyczne przyczyny zawieszenia postępowania. Sąd „namówił” strony do złożenia oświadczeń o zawieszeniu postępowania. Nie było także żadnych przeszkód do jego kontynuowania mimo wskazanych przez Sąd braków w dokumentacji. W ocenie powódki Sąd Apelacyjny winien po zakończeniu postępowania przed Sądem Najwyższym i po otrzymaniu akt osobowych podjąć z urzędu zawieszone postępowanie apelacyjne i je kontynuować. Faktyczną przyczyną zawieszenia postępowania apelacyjnego nie były wnioski stron.

Pozwany wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie kosztów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie uzasadnia uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Skarżący trafnie odwołuje się do wykładni pozwalającej na kontrolę przyczyn zawieszenia postępowania (wskazane w zażaleniu postanowienia Sądu Najwyższego z 24 kwietnia 2015 r., II CZ 14/15 i Sądu Apelacyjnego w [...] z 22 lutego 2013 r., III AUz [...]).

Ze względu na doniosłe skutki dla stron, jakie pociąga za sobą umorzenie postępowania, sąd – orzekając w przedmiocie umorzenia (art. 182 § 1 k.p.c.) – nie może opierać się na formalnej przyczynie zawieszenia, powołanej w postanowieniu o zawieszeniu, lecz powinien zbadać i ocenić rzeczywiste powody zawieszenia postępowania (postanowienie Sądu Najwyższego z 18 stycznia 2018 r., I PK 18/17).

Prawodawca nie pozwala na zawieszenie postępowania z dowolnej przyczyny. Liczba przypadków i sytuacji uzasadniających zawieszenie postępowania jest zamknięta (*numerus clausus*). Zawieszenie postępowania ma więc każdorazowo swą przyczynę prawną i faktyczną.

Na tle tych przyczyn zawieszenie postępowania na zgodny wniosek stron stanowi wyjątek, gdyż to one o tym decydują. Sąd nie musi poznać wówczas intencji stron ani przyczyny z powodu której wnoszą o zawieszenie postępowania. Najczęściej czynią tak ze względu na możliwość polubownego zakończenia sporu, co też może wynikać z pouczenia Sądu o możliwości ugodowego załatwienia sprawy.

W tej sprawie wydany został wyrok przez Sąd pierwszej instancji i wartość przedmiotu sporu nie jest mała. Powódka wniosła apelację i z toku sprawy przed jej zawieszeniem nie wynika, iżby strony chciały w drodze ugody zakończyć spór. Uгода nie była też rozważana na posiedzeniu na którym zawieszono postępowanie.

Zapis dźwiękowy przebiegu posiedzenia potwierdza zarzut skarżącego, że z inicjatywą zawieszenia postępowania wystąpił Sąd. Wskazywaną przyczyną nie było potencjalne zawarcie ugody przez strony. Przeciwnie zapis wyraźnie wskazuje na potrzebę zgromadzenia dalszego materiału dla rozpoznania apelacji (sprawy), chodziło wszak o drugą sprawę powódki (na etapie skargi kasacyjnej), zakładowe regulacje płacowe dotyczące premii. W tym kontekście Sąd zwrócił się do pełnomocników stron z pytaniem czy nie byłyby skłonne zawiesić postępowanie do

czasu rozstrzygnięcia drugiej sprawy przez Sąd Najwyższy, co spotkało się odpowiedzią, że nie będzie „oporów w tym kierunku”. Jednocześnie przewodnicząca przedstawiła, że Sąd będzie sprawdzał tok sprawy na portalu Sądu Najwyższego i że pełnomocnicy też powinni to kontrolować. W takiej sytuacji dochodzi do zawieszenia postępowania na podstawie art. 178 k.p.c.

Występuje dysonans bo przebieg posiedzenia ujawnia, że strony pozostają w dalszym sporze i chcą jego rozstrzygnięcia (rozpoznania apelacji). Nie wnioskują o zawieszenie postępowania na zgodny wniosek stron. Natomiast inicjatywa zawieszenia postępowania wychodzi od Sądu i uzasadniona jest potrzebą zgromadzenia dalszego materiału dla rozstrzygnięcia sprawy. Sąd podejmuje czynności w tym kierunku po zawieszeniu postępowania (akta sprawy).

W takiej sytuacji zawieszenie postępowania na podstawie art. 178 k.p.c. nie jest adekwatne do jego przyczyn. Skoro Sąd Apelacyjny ustalił, że zakończyło się postępowanie przed Sądem Najwyższym i uzyskał akta osobowe powódki – działając z urzędu w czasie zawieszenia postępowania – to mógł dalej kontynuować sprawę, a co najmniej zwrócić się do stron, skoro zawieszenie postępowania nastąpiło z intencją dalszego prowadzenia sprawy a nie z intencją jego umorzenia po roku zawieszenia na zgodny wniosek stron. Potwierdza to obecne zażalenie, dlatego nie można odmówić powódce prawa do sądu, na które składa się też rozpoznanie sprawy w dwuinstancyjnym postępowaniu.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398<sup>15</sup> § 1 k.p.c. w związku z art. 394<sup>1</sup> § 3 k.p.c. oraz art. 108 § 2 k.p.c. w związku z art. 398<sup>21</sup> k.p.c.).